

24.12.2013

לכבוד
הגב. יעל גרמן
שרת הבריאות

דין וחשבון לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש],
התשל"ז – 1976 (להלן – הפקודה)

בענין:

הקובל ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

באמצעות באת כחו,
עוה"ד יונתן ברג מלשכת היועצת המשפטית,
משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

- נגד -

הנקבל

ד"ר נאסר חביב

רופא מורשה, בעל רשיון מס' [REDACTED]

1. הקובלנה –

ביום 6.1.2013, הגיש הד"ר בועז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובלנה מתוקנת נגד הנקבל (להלן – הקובלנה), על כי הנקבל הורשע בעבירה פלילית וגילה התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה, כאמור בסעיפים 1(41) ו- (5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 (להלן – הפקודה). זאת לאחר שהנקבל הורשע, ביום 11.12.2006, על ידי בית משפט השלום בעכו בתיק פ 4388/01, בעבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן – חוק העונשין), בנסיבות שבסעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, היינו: מעשה מגונה בהסכמת האישה, שהושגה במרמה לגבי מהות המעשה.

ביום 7.6.2007, נגזר דינו של הנקבל, למאסר בפועל למשך 6 חדשים אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי של 15 חדשים למשך 3 שנים, בתנאי שלא יעבור עבירה

לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העושים ויורשע בגינה. עוד חוייב הנקבל, בגזר הדין, בתשלום קנס בסכום של 10,000 ש"ח וכן בתשלום פיצוי למתלוננת, בסכום של 18,000 ש"ח. ערעור שהגיש הנקבל, לבית המשפט המחוזי בחיפה, על הכרעת הדין וגזר הדין (עפ 2624/07), נדחה ביום 31.1.2008. בקובלנה נטען כי ביום מתן פסק הדין בערעור, עזב הנקבל את ישראל ומאז לא שב אליה וכי הוא לא ביצע את העונש שהוטל עליו.

2. הוועדה -

אנו הח"מ מונינו על ידך, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן – הוועדה).

3. העובדות שברקע הרשעת הנקבל -

הנקבל שימש כרופא משפחה במרפאת קופ"ח בכפר עין אל-אסד. מטופלת שחלתה בברונכיט וחוס גבוהה, הגיעה למרפאה האמורה, בחודש פברואר 1999, והופנתה לטיפולו של הנקבל. הנקבל הפנה את המטופלת לצילום ריאות ונתן לה מרשם לאנטיביוטיקה. המטופלת שבה למרפאה, כחמישה ימים לאחר מכן, אז, במהלך בדיקה של המטופלת, ביצע בה הנקבל מעשה מגונה שבגינה הוא הורשע כאמור.

4. ההליך בפני הוועדה -

הדיון בקובלנה התקיים ביום 1.10.2013, בנוכחות ב"כ הקובל בלבד.

(א) ב"כ הביא לידיעת הוועדה -

כי עוד בעקבות הרשעת הנקבל בבית משפט השלום, הוגשה נגדו, ביום 28.8.2007, קובלנה. הדיון בקובלנה האמורה נדחה לבקשת הנקבל, במכתבו מיום 2.12.2007, שבו הודיע הנקבל כי הוגש על ידו ערעור על הרשעתו וכי לפיכך הוא מבקש לדחות את הדיון.

לאחר שהסתיים הדיון בערעור שהגיש הנקבל, התברר שהנקבל יצא את ישראל, ביום 31.1.2008 הוא היום שבו ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בערעור. פניות חוזרות ונשנות למשרד הפנים העלו שהנקבל לא חזר מאז לישראל ולפיכך הוגשה הקובלנה המתוקנת, שהיא זו שבפנינו.

ב"כ הקובל הוסיף כי אין למשרד הבריאות מידע לגבי קרובי משפחה של הנקבל וכי מכתבים, בקשר לדיון בקובלנה, שהופנו לכתובת מגוריו של הנקבל, חזרו משלא נדרשו.

ב"כ הקובל הגיש לוועדה -

(1) מכתבו של הנקבל, מיום 2.12.2007, המבקש לדחות את הדיון בקובלנה המקורית.

(2) תעודת בירור פרטים על נוסע, מיום 1.10.2013, שהוצאה על ידי משרד הפנים, בה צויין שהנקבל יצא את ישראל לאחרונה ביום 31.1.2008 וכן צויין בה שאין רישום של תאריך כניסה לישראל, לאחר מכן.

(3) מכתב מפרקליטות מחוז חיפה, מיום 2.1.2007, המופנה ליחידת הדין המשמעתי של משרד הבריאות, ממנו עולה שהנקבל לא התייצב לריצוי עונשו, כי ברור של הפרקליטות במסוף המשטרתי העלה שלא נרשמו כניסות של הנקבל לישראל, מאז יצא ביום 21.1.2008, וכי הוא עדיין מוגדר כ"חב מעצר".

(4) צילום מודעה של משרד הבריאות שפורסמה, ביום 12.9.2013, בעיתון אלאיפתיחאד, המופנית לנקבל ובה צויין, בין היתר, שהוגשה נגדו קובלנה לפי סעיף 41 לפקודה, כי הדיון בה נקבע ליום 1.10.2013, כי הוא מוזמן להופיע בפני ועדת משמעת במועד האמור, כי הוא רשאי להיות מיוצג בדיון על ידי עורך דין וכי אם לא יתייצב לדיון כאמור, הוועדה תדון בקובלנה בהעדרו.

(ב) ב"כ הקובל טען -

כי בנסיבות העניין, ראוי לבטל את רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה. התנהלות כגון זו של הנקבל מחייבת תגובה משמעתית חמורה, על מנת להבהיר למטופלים ולרופאים שמעשים כגון אלה אינם מקובלים.

ב"כ הקובל הפנה את הוועדה, לענישה המשמעתית שהוטלה במקרים דומים: ד"ר אמיל כהן, שרשיונו לעסוק ברפואה הותלה לתקופה של 7 שנים בעקבות הרשעתו בשתי עבירות של רמזים מגונים כלפי חולות שהיו בטיפולו, גם בהתחשב בכך שחלפו כ-10 שנים מאז בוצעו המעשים ועד שניתנה ההחלטה בהליך המשמעת; ד"ר יצחק יטאצ'ה, שרשיונו לעסוק ברפואה בוטל. גם במקרה זה דובר ברופא שעזב את ישראל ולא התייצב לריצוי עונש המאסר שהוטל עליו, לאחר שהורשע בביצוע מעשה מגונה ובמעשה אינוס, במהלך בדיקה רפואית; ד"ר יוסף מזרחי¹, שרשיונו בוטל, לאחר שהודה בבעילת מטופלת במהלך בדיקה רפואית. במקרה אחרון זה, ביקש הרופא, לאחר זמן, לשוב ולקבל רשיון לעסוק ברפואה ובקשתו אושרה לרגל חגיגות כ"ה שנים למדינה.

ב"כ הקובל הוסיף כי יש גם לראות לחומרה את העובדה שהנקבל לא התייצב לריצוי עונשו.

ב"כ הקובל הוסיף וטען שביטול הרשיון מתבקש, בנסיבות העניין בהן הנקבל נמצא מחוץ לישראל, שאלמלא כן הנקבל יוכל לכאורה לשוב ולתפקד כרופא מיד עם שובו לישראל. ב"כ הקובל הבהיר כי היה והנקבל ישוב לישראל ויבקש לקבל רשיון לעסוק ברפואה, יבחנו הממונים על מתן הרשיונות אם ראוי להענות לבקשתו.

ב"כ הקובל הביא לידיעת הוועדה כי הדיון בקובלנה נדחה, מתוך תקווה שהנקבל יחזור לישראל, שאז ניתן היה לקיים את הדיון בקובלנה בנוכחותו ולתת לו הזדמנות נאותה להתגונן.

5. המלצת הוועדה -

מטענות ב"כ הקובל כמו גם מהמסמכים שהוגשו על ידו, עולה שהנקבל לא נמצא בישראל מאז חודש ינואר בשנת 2008, כי הוא עזב את ישראל ביום שבו החליט בית המשפט המחוזי לדחות את הערעור על הרשעתו ועל גזר דינו, כי מאז הוא לא שב לישראל וכי הוא אף לא ריצה את העונש שנגזר עליו.

זאת ועוד, ממכתב הנקבל משנת 2007, שבו ביקש הנקבל לדחות את הדיון בקובלנה המקורית, עולה שהנקבל היה מודע לכך שנקט נגדו הליך משמעת, בעקבות הרשעתו בפלילים.

בנסיבות אלה ובהתחשב בכך שבמרכזה של הקובלנה עומדת הרשעת הנקבל, בעבירה חמורה שבוצעה במהלך מילוי תפקידו כרופא, מצאנו לנכון לדון בקובלנה, למרות שהנקבל לא נכח בדיון.

לשאלה מהי התנהגות שאינה הולמת רופא התייחס בית המשפט העליון בפסק הדין בעניין עמירם פישמן² באמרו: "אין אנו נזקקים להגדיר במדויק מהי התנהגות שאינה הולמת כמובנה בסעיף 41(1) לפקודה...כל שנאמר, כי התנהגות שאינה הולמת רופא היא זו שאינה תואמת את העקרונות המנחים בתחום העיסוק ברפואה, בין שמדובר בכבוד המקצוע, בין שעניינים ביחסים שבין רופא לחולה וכן יתר כללים אתיים ואחרים, המעצבים ערכים ותפישות שראוי כי יחדלו במקצוע הרפואה".

המעשה שבגיניו הורשע הנקבל, הוא חמור וראוי לכל גנאי. רופא המבצע מעשה מגונה במטופלת, במהלך טיפול רפואי, תוך ניצול מעמדו כרופא וניצול האמון המוחלט הניתן בו לאור מעמדו זה, מפר בכך את העקרון הבסיסי עליו מושתתים יחסי רופא ומטופל, או כדברי בית המשפט העליון בפסק הדין בעניין מזרחי המוזכר לעיל, מדובר במי ש"נכשל כשלון חרוץ במעשה שפל ביותר". התנהלות כגון זו מערערת את אמון הציבור בציבור הרופאים בכלל ובאינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה.

¹ בג"ץ 8/71 ד"ר יוסף מזרחי נ' שר הבריאות, פ"ד כח(2), 238.

² ע"א 580/86 ד"ר עמירם פישמן נ' שר הבריאות, פ"ד מא(2), 614.

לחומרה שבה יש לראות עבירת מין המבוצעת על ידי רופא במטופל, התייחס בית המשפט, בפסק הדין בעניין סבין³, באמרו: "...מעשיו הבלתי הולמים של רופא, כמו גם התגובה העונשית אשר באה בעקבותיהם, אינם מתרחשים בחלל הדין, ויש בהם כדי להשפיע הן על ציבור העוסקים במקצוע, מחד גיסא, והן על כלל הציבור, לרבות על המטופלים והמטופלים בכות. מאידך גיסא. ראוי איפוא, כי בתהליך עיצובה של התגובה העונשית המשמעתית ייתן בימיו הולם למצב דברים זה, ויועבר מסר ברור בכל האמור לכללי האסור והמותר במסגרת פעילותו המקצועית של רופא, ולעתים גם מחוץ לה". עוד נאמר על ידי השופט סולברג, בהחלטה בעניינו של יעקב לומקין⁴, שם אמנם דובר גם במעשה אינוס ומעשים מגונים במספר מטופלות, כי: "מכלל ספיות מן השורה, שרופא עלול לסטות במהלך מילוי תפקידו הרפואי, אין כמדומה ספיה חמורה מפגיעה מינית בחולה במהלך הטיפול הרפואי. לפגיעה שכזאת מתלוות מידות רעות לרוב: ניצול לרעה של התפקיד הרפואי, המקנה לרופא נגישות קלה לגופם של המטופל או המטופלת, הפרת אמונם של החולים הנפגעים, ביזום והשפלתם. יתר על כן: רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני, פוגע פגיעה חמורה לא רק בקורבן המעשה, אלא גם במקצוע הרפואה..."

זאת ועוד, עניינו ברופא שגם לאחר שנמצא אשם בביצוע העבירה החמורה, לא התייצב לריצוי עונשו ואף חמק ביודעין מההליך המשמעתי שהוגש נגדו. התנהלות זו כשלעצמה, לא יכולה לדור בכפיפה אחת עם התנהגות הולמת בכלל וודאי שלא כזו ההולמת רופא.

לאור האמור לעיל מצאנו לנכון להרשיע את הנקבל בעבירות המשמעת שיוחסו לו בקובלנה.

באשר לשיקולים בקביעת העונש המשמעתי, עמד בית המשפט, בעניין לביו ליאור (ראה לעיל הערה מס' 2), על כך שהשיקול המרכזי, בהליך משמעתי שלפי הפקודה, הוא האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, באמרו: " השיקול המרכזי בהליכים המשמעתיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים... בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחלים לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברייני המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל..."

בנסיבות העניין, לאור חומרת מעשיו של הנקבל והשלכות מעשיו על אמון הציבור ברופאים ובכבוד מקצוע הרפואה, אנו סבורים שאין הוא ראוי לשאת ברשיון לעסוק ברפואה, לפחות עד שלא ימצא לנכון לפנות, בעניין זה, למשרד הבריאות והמוסמכים לעניין זה, ימצאו כי ראוי לשוב ולהתיר לו לעסוק ברפואה.

בסיכום - לאור כל האמור לעיל, אנו ממליצים בפניך, לבטל את רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה.

ד"ר יעקב אסף
חבר הוועדה

ד"ר משה ליזי
יו"ר הוועדה

רותי הורן, עו"ד
נציגת היועץ המשפטי
למשלה

³ ע"א 50/91 ד"ר אדגר סבין נ' שר הבריאות, פ"ד מז(1), 97

⁴ ע"ש 5061/05 יעקב לומקין נ' שר הבריאות, ניתן ביום 6 בפברואר 2009